

Pirmsskolas izglītības pieejamība

Vienlīdzīgas iespējas

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 11. panta pirmā daļa: “Valsts nodrošina visiem bērniem vienādas tiesības un iespējas iegūt izglītību atbilstoši katra spējām.”

Vispārējās izglītības likuma 21. pants: “Vietējās pašvaldības savā administratīvajā teritorijā nodrošina vienlīdzīgu pieeju pirmsskolas izglītības iestādēm bērniem no pusotra gada vecuma.”

Bērnudārzs bez maksas

Izglītības likuma 55.panta 1.punkts: “Izglītojamam ir tiesības uz valsts vai pašvaldības apmaksātu pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vidējās izglītības ieguvu.”

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 11. panta otrā daļa: “Bērnam ir tiesības uz bezmaksas pirmsskolas sagatavošanu, pamata un vidējo izglītību, kā arī arodizglītību.”

Pašvaldības pienākums

Likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 4.punkts “Pašvaldībām ir šādas autonomās funkcijas: gādāt par iedzīvotāju izglītību (iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā; pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs; (..)”.

Izglītības likuma 17. panta pirmā daļa: “Katras pašvaldības pienākums ir nodrošināt bērniem, kuru dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, iespēju iegūt pirmsskolas izglītību un pamatizglītību bērna dzīvesvietai tuvākajā izglītības (..)”

Tātad saskaņā ar tiesisko regulējumu ikvienam bērnam no pusotra gada vecuma ir tiesības uz vienlīdzīgu iespēju pamata bez maksas iegūt pirmsskolas izglītību. “Uz vienlīdzīgu iespēju pamata” nozīmē to, ka vecākiem nav jāmaksā par izglītības iegūšanu neatkarīgi no tā, vai bērns apmeklē privāto vai pašvaldības bērnu dārzu, ja vien privātais bērnu dārzs nav bijusi vecāku brīva izvēle.

Tiesībsarga ieteiktais risinājums:

1. Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā vērsties ar iesniegumu pašvaldībā un lūgt nodrošināt bērnam vietu dzīvesvietai tuvākajā pašvaldības bērnudārzā vai segt maksu par pirmsskolas izglītības ieguvu privātajā bērnudārzā pilnā apmērā.
2. Pašvaldības atteikumu pārsūdzēt administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumu pamatot ar iepriekš minēto tiesisko regulējumu un lūgt tiesu uzlikt pienākumu pašvaldībai apmaksāt pirmsskolas izglītības ieguvu pilnā apmērā.

Ja pašvaldība atbildi nav noformējusi kā adresātam nelabvēlīgu administratīvo aktu (lēmumu), bet kā vēstuli, pārsūdzēt to kā administratīvo aktu, norādot tiesai, ka tas ir administratīvais akts, jo ar to ir liegtas tiesības uz valsts vai pašvaldības apmaksātu pirmsskolas izglītības ieguvu. Šādā gadījumā pārsūdzības termiņš būs 1 gads, jo administratīvajā aktā nebūs norādīts pārsūdzības termiņš.